GOUDA 750
1272 - 2022

Geef Gouda door!

Programmabegroting 2022-2025

gemeente gouda

3.1 Economie, werk en onderwijs

Lasten x € 1.000
22.870

Baten x € 1.000
9.414

Percentage van totale uitgaven
8%

Waar staat het programma voor?

Het programma Economie, werk en onderwijs draait om het versterken van de economie, waarbij inwoners zoveel mogelijk meedoen. Dit vraagt om een stevige verbinding tussen de drie werkvelden economie, werk en onderwijs. Het programma draagt bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat, aan innovatie en aan een goed functionerende arbeidsmarkt. Tevens draagt dit bij aan een goed onderwijsaanbod, adequate onderwijshuisvesting en een goede verbinding tussen onderwijs en het sociaal domein. Circulair produceren en consumeren gelden in dit kader als uitgangspunt.

Wat wil Gouda bereiken?

Verbeteren aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt en stimuleren innovatie
Gouda wil dat het aanbod van opleidingen in Midden-Holland aansluit op de vraag van het bedrijfsleven en wil daarnaast de innovatie in Triple Helix-verband versterken. Gouda stimuleert, onder andere vanuit Campus Gouda, dat jongeren opleidingen kiezen met een beroepsperspectief en de kans krijgen zich optimaal te ontwikkelen en aan het werk te gaan. Met bedrijven en studenten wordt, via een regionale projectenagenda, gewerkt aan innovatieve oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken. Via Campus Gouda halen we extra hbo-aanbod naar onze stad en regio.
Sluitende aanpak jeugdwerkloosheid
Gouda wil jeugdwerkloosheid voorkomen. Gouda zet daarom in op preventie en een effectieve aanpak, opdat de jeugdwerkloosheid in de periode '19-'22 met 100 jongeren structureel daalt.
Versterken vestigingsklimaat in Gouda en de regio
Gouda wil een aantrekkelijke stad zijn voor het midden- en kleinbedrijf en grote ondernemers. Om te onderzoeken op welke manier het bestaande areaal bedrijventerreinen beter benut kan worden, gaat een projectleider aan de slag met de schuifpuzzel Kromme Gouwe – Goudse Poort. Ook gaat Gouda aan de slag met de uitvoering van de prioriteiten uit de Economische Agenda 2021-2024. Hierbij zoekt de gemeente aansluiting bij de uitvoering van de regionale Triple Helix innovatieve projectenagenda (MKB-deal met provincie Zuid-Holland).
Versterken onderwijs en tegengaan schooluitval
Gouda wil dat jongeren zich tijdens hun schoolloopbaan zo optimaal mogelijk ontwikkelen. Tijdens corona is het aantal voortijdig schoolverlaters gedaald, maar dit kan in 2022 veranderen. Voorkomen dat jongeren hun opleiding stoppen om te gaan werken is een speerpunt in 2022.Via de Goudse Onderwijsagenda versterken we het Goudse onderwijs. Gouda legt daarbij verbinding met het Nationaal Programma Onderwijs.
Aanpak laaggeletterdheid
Laaggeletterdheid is een groot maatschappelijk probleem, ook in Gouda. De uitvoering van het Gouds Taalakkoord en het Regioplan Laaggeletterdheid zijn belangrijke prioriteiten voor 2022. De gemeente speelt hierin een voorbeeldrol, door 'direct duidelijk' te communiceren en mensen te verwijzen vanuit haar baliefuncties.

Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

Streefwaarde 2022: afname aantal voortijdige schoolverlaters tot 1,75% (= 100 jongeren)

Streefwaarde periode 2019-2022: afname jeugdwerkloosheid met 100 jongeren structureel

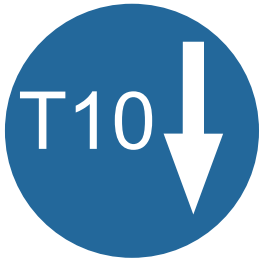

Streefwaarde 2022: leegstand kantoren : Dalende trend

3.1.1 Doelen en prestaties

Dit programma heeft een sterke relatie met de opgave in programma 4 Sociaal Domein, dat zich richt op ‘aan het werk en meedoen’.

Thema 1: Verbeteren aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt en innovatie
Er wordt gewerkt aan een sterkere samenwerking in de ‘Triple Helix’, tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid. Met als doel om de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te versterken en innovatie aan te jagen.

Wat gaat de gemeente daarvoor doen?
Triple Helix meerjarige projectenagenda
Met partners (gemeenten in de regio Midden-Holland, bedrijfsleven en onderwijs) wordt, op basis van een projectenagenda, gewerkt aan innovatieve oplossingen voor maatschappelijke problemen en een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. De speerpunten uit de regionale economische visie staan hierbij centraal. Er wordt gewerkt aan technisch vakmanschap, bodemdaling, zorgtechnologie en slimme oplossingen rondom transport, logistiek en stadsdistributie. Met de afgesloten deal tussen het midden- en kleinbedrijf (MKB) en de provincie wordt in 2022 extra ondersteuning geboden aan deze samenwerking.

Campus Gouda
In 2022 wordt verder ingezet op versterking van het hoger onderwijs in Gouda en de regio Midden-Holland. De focus vanuit Campus Gouda ligt hierbij (in aansluiting op de regionale projectenagenda) op de ontwikkeling van een living lab zorg & technologie en een living lab bodem & technologie. De labs bieden ruimte aan zowel innovatieve projecten (inclusief start-upklimaat) als aan het ‘leven lang ontwikkelen’ (waaronder cursussen en modules) rondom elk thema. Het modulaire aanbod wordt in samenwerking met de Hogescholen verder uitgebreid wat betreft de thema’s zorg en bodemdaling en dit komt ook terug in de samenwerking met de provincie Zuid-Holland rond de Human Capital Agenda. Het streven is een deelakkoord. Inzet is om de Campus in 2022 een fysiek zichtbare plek in de stad te geven, bij voorkeur in samenhang met het nationaal Kenniscentrum Bodemdaling.

Centra voor Innovatief Vakmanschap (CIV) Smart Technology & Welzijn en Zorg
De gemeente Gouda bouwt de samenwerking in het Centrum voor Innovatief Vakmanschap Smart Technology (CIV ST) en het Centrum voor Innovatief Vakmanschap Welzijn en Zorg (CIV WZ) verder uit. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de arbeidsmarkttekorten in de techniek- en zorgsector. Daarnaast dragen de CIV’s bij aan innovatie. Beide CIV’s participeren in de living labs zorg & technologie en bodem & technologie. Hierbinnen werken zorgpartners, onderwijs, bedrijven en gemeenten samen aan (onderwijs)innovatie. Tevens doen mbo- en hbo-studenten binnen deze living labs onderzoek naar bodemdaling en de kansen van zorgtechnologie.

Techniekwerkplaats in de Chocoladefabriek (techniekakkoord)
Met onderwijspartners (inclusief brede school en bibliotheek) en bedrijven wordt een 'Gouds' Techniekakkoord afgesloten. Dit akkoord zorgt voor een inbedding van en samenwerking rond de te realiseren Techniekwerkplaats in de Chocoladefabriek die in 2022 wordt geopend (zie ook bij Doorlopende leer en ontwikkellijnen).

Kom Binnen bij Bedrijven (regionaal)
De afgelopen jaren heeft platform Groene Hart Werkt! de actieweek ‘Kom Binnen Bij Bedrijven’ georganiseerd. Om verschillende redenen wordt het evenement niet meer binnen de samenwerking van Groene Hart Werkt! georganiseerd. De gemeenten Gouda, Bodegraven-Reeuwijk, Krimpenerwaard, Waddinxveen en het UWV hebben besloten het evenement alsnog te gaan organiseren, vanuit het Werkgeversservicepunt (WSP) Midden-Holland. De vernieuwde week van ‘Binnen Kijken Bij Bedrijven’ (BKBB) is in 2021 voor het eerst georganiseerd in oktober. Het doel van ‘BKBB’ is om werkzoekenden en werkgevers bij elkaar te brengen door de deuren van bedrijven te openen voor binnenkijkers die een nieuwe baan willen, denken aan een carrièreswitch of een stageplek zoeken. De organisatie zet in op verschillende activiteiten, waarin werkzoekenden, scholieren en studenten kennis kunnen maken met bedrijven in de regio Midden-Holland. Daarmee worden werkzoekenden aan een baan geholpen en is er op de lange termijn voldoende opgeleid personeel vanuit de opleidingen beschikbaar voor werkgevers.

Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt
Match vraag en aanbod op de arbeidsmarkt in relatie tot de energietransitie
Om de energietransitie te realiseren ontstaan bij bedrijven nieuwe vacatures en functies. Gouda wil dat het onderwijs hierop inspeelt via her- bij- en omscholing. Daarom stimuleert Gouda de onderwijspartners, waaronder mbo Rijnland en Yuverta (opvolger van het Wellantcollege), om een ‘mbo-opleiding Energie en Milieu’ te starten. In dit kader heeft de gemeente een agenderende en faciliterende rol. In 2022 wordt door het WerkgeversServicepunt, in nauwe samenwerking met werkgevers die actief zijn in de energietransitie, onderzocht of werkzoekenden opgeleid kunnen worden om vacatures in deze sector te vervullen.

Versterken samenwerking arbeidsmarktpartijen
In 2022 wordt de regionale samenwerking in de arbeidsmarktregio Midden-Holland verder doorontwikkeld. Het per 1 januari 2021 gestarte ‘Kernteam Midden-Holland Werkt Door' voert de regie op de uitvoering van het’ Regionaal Jaarplan Midden-Holland Werkt Door 2022’. In dit jaarplan zijn de activiteiten met inzet van alle regionale middelen (restant ‘Perspectief op

Werk', ESF, 'Structurele middelen Versterken arbeidsmarkt' en restant 'Steun- en Herstelpakket') vastgelegd. De gevolgen van Corona worden hierin meegenomen. In nauwe samenwerking met de regiogemeenten, werkgeversvertegenwoordigers, werknemersvertegenwoordigers, onderwijspartners, Promen, SBB, Leerwerkloket en het UWV wordt dit plan binnen een regionale overlegstructuur uitgevoerd.

Gezamenlijk wordt er gewerkt aan de volgende resultaten.

- Doorontwikkelen van het WerkgeversServicepunt. De regionale samenwerking rondom de werkgeversdienstverlening wordt versterkt door per 1 januari 2022 als één regionaal team met één doelstelling en aansturing te opereren met een fysiek ontmoetingspunt in het HVDS.
- Regionaal offensief garantiebanen om de regionale doelstelling garantiebanen te realiseren. Hiermee worden arbeidsbeperkten aan een baan geholpen.
- Doorontwikkelen regionale samenwerking in het Regionaal Mobiliteitsteam. Dit team heeft de opdracht om werkzoekenden die van 'Werk-naar-werk' geleid moet worden en zelfstandigen wiens bedrijf niet levensvatbaar blijkt, toe te leiden naar werk al of niet met inzet van passende scholing.
- De samenwerking met het MBO, de uitzendbureaus en het UWV krijgt verder vorm. Binnen het Huis van de Stad wordt dit ook via een fysieke ruimte versterkt.
- In 2022 worden ook werkzoekende statushouders (als onderdeel van het 'Programma Statushouders') en jongeren richting werk geholpen.

Thema 2: **Sluitende aanpak jeugdwerkloosheid**
Ketenaanpak doorontwikkelen (extra aandacht door corona)
Door binnen de gemeente in toenemende mate integraal te werken en door een intensieve samenwerking met de partners in de regio blijft de gemeente Gouda, mede vanuit haar regierol als centrumgemeente, inzetten op een 'sluitende aanpak jeugdwerkloosheid'. Hierbij worden ook de gevolgen van Corona (werkloosheid onder jongeren, problemen met het vinden van stage- en leerwerkplekken) in regionaal verband opgepakt.

School@work
Gouda blijft het project School@work (een activiteit van het mbo Rijnland en Promen) financieel ondersteunen, omdat het voorkomt dat jongeren langdurig werkloos worden. Jongeren die niet binnen het reguliere onderwijs passen, behalen binnen School@work een diploma op niveau 1 (of een Praktijkverklaring). Jaarlijks maken ongeveer 15 jongeren gebruik van dit aanbod. School@Work is ook geschikt te maken voor statushouders. Daarom wordt het dusdanig afgestemd dat het binnen de nieuwe Wet inburgering past die op 1 januari 2022 van kracht wordt.

Praktijkverklaringen
Gouda heeft, vanuit de rol als penvoerder namens de arbeidsmarktregio, in 2019 toestemming gekregen om in een landelijk 'Pilot Praktijkverklaringen' te participeren. De pilot duurde twee jaar en het doel was om 150 werkzoekenden, in overleg met de werkgever, om te scholen voor erkende deeldiploma's. Hiermee droeg de pilot bij aan het terugdringen van de werkloosheid onder werkzoekenden zonder startkwalificatie en het invullen van werkgelegenheid. De resultaten zijn door Corona sterk achtergebleven. Gelet op het belang van praktijkverklaringen voor doelgroepen met beperkte kansen op de arbeidsmarkt en om zij-instromers makkelijk aan het werk te helpen, wordt in 2022 daarom met de partners binnen de arbeidsmarktregio een extra inspanning gepleegd om via dit instrument zoveel mogelijk werkzoekenden naar werk te leiden en te scholen.

Stage- en leerwerkplekken mede in relatie tot discriminatie
Samen met de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) zet Gouda in op voldoende stage- en leerwerkplekken en het oplossen van knelpunten. Hiermee draagt Gouda bij aan het voorkomen dat jongeren hun opleiding vroegtijdig onderbreken. Het probleem discriminatie van jongeren op de arbeidsmarkt wordt in 2022 in regionaal verband geagendeerd, met als doel eventuele knelpunten op te lossen. Op de Goudse Onderwijsagenda is bij het thema 'Segregatie/burgerschap' de volgende ambitie opgenomen: Scholen (po, vo en mbo) maken zich samen sterk voor het tegengaan van segregatie en discriminatie.

Inzet jongerencoach 'Spookjongeren'
'Spookjongeren' zijn jongeren die buiten beeld zijn en niet bekend bij gemeenten, UWV, onderwijs, justitie. Via het ministerie wordt periodiek een overzicht aangeleverd. In Gouda zijn er structureel ongeveer 100 'spookjongeren'. Er is een gespecialiseerde werkcoach die deze groep via een outreachende aanpak benaderd en zoveel mogelijk begeleidt naar werk en/of school. Dat gebeurt in nauwe samenwerking met jongerenwerk en andere partners. Deze werkcoach is medio 2021 geïntegreerd in de afdeling 'Opgroeien en Start Arbeidsmarkt'. Jaarlijks zijn er ongeveer 50 jongeren kansrijk.

Thema 3: Versterken vestigingsklimaat
Versterken vestigingsklimaat in Gouda en de regio
Om het vestigingsklimaat in Gouda en de regio te versterken werkt de gemeente nauw samen met lokale en regionale partners. De gemeente werkt samen met Gouda Onderneemt aan de uitvoering van de Economische Agenda 2021 – 2024. In deze agenda staan drie hoofdopgaves voor het Goudse vestigingsklimaat centraal met daaraan gekoppeld verschillende actiepunten. Gouda ziet uitdagingen en kansen voor het versterken van de structuur van economie en het

vestigingsklimaat, zoals het bevorderen van innovatie in het bedrijfsleven als een oplossing voor maatschappelijke vraagstukken en verdieping in de verbinding tussen onderwijs, overheid en het bedrijfsleven. De gemeente zet daarnaast in op het accountmanagement voor bedrijven in Gouda. Deze thema's hebben raakvlakken met verschillende onderdelen van de programmabegroting, waaronder duurzaamheid en klimaatadaptatie. In 2022 hernieuwt de gemeente het Ondernemersfonds na de evaluatie met het bestuur Stichting Ondernemersfonds. In de regio werkt Gouda samen met de andere gemeenten op strategisch niveau op het gebied van bedrijventerreinen, kantoren, detailhandel en circulaire economie. In triple helix verband geeft de gemeente uitvoering aan innovatieve projecten op het gebied van de speerpuntsectoren: de maakindustrie, transport, logistiek en distributie, bodemdaling en zorg en welzijn.

Wat gaat de gemeente daarvoor doen?

Ontwikkelstrategie Goudse Poort met als doel versterken van de vitaliteit van de Goudse Poort
De Goudse Poort is een belangrijk bedrijventerrein voor Gouda. Samen met betrokken partijen heeft de gemeente in de Versnellingskamer Goudse Poort een ontwikkelstrategie voor het gebied opgesteld. De gemeente wil, samen met de eigenaren en gebruikers van de Goudse Poort (EVGP en BVGP) en het parkmanagement van de Goudse Poort, meer werk maken van het verhogen van de kwaliteit van het bedrijventerrein en het profileren van de Goudse Poort als aantrekkelijke plek om te ondernemen. Door middel van inzet van de Vliegende Brigade van de provincie werft de gemeente een projectleider die aan de slag gaat met het aanjagen van het beter benutten van de Goudse Poort onder andere door een clustering en verplaatsing van perifere detailhandel van Kromme Gouwe naar de Goudse Poort (GoStores), signaleren van koppelkansen voor verhuisbewegingen en vestiging van nieuwe bedrijven en het terugdringen van de kantorenleegstand door acquisitie, functiemenging en transformatie naar bedrijvigheid. Gouda stelt hierbij een levendig gemengd bedrijventerrein centraal. Een oplossing voor het Goudse Poortgebouw is lastig te realiseren. De gemeente wil daarom samen met de partijen van de Versnellingskamer Goudse Poort een aantal scenario's hiervoor ontwikkelen, met als doel de urgentie op het dossier aan te jagen.

Uitvoering van prioriteiten in Economische Agenda 2021 – 2024
In 2021 is een nieuwe Economische Agenda opgesteld in samenwerking met ondernemerskoepel Gouda Onderneemt. Er zijn diverse actiepunten benoemd onder een drietal hoofdopgaves.

- Structuurversterking economie en vestigingsklimaat.
- Innovatieve oplossingen in maatschappelijke vraagstukken.
- Verbinding en verdieping van de relatie onderwijs, overheid en bedrijfsleven.

Deze drie hoofdopgaves zijn vertaald in actiepunten rondom verschillende aandachtsgebieden. Op basis van deze actiepunten werken gemeente en ondernemers samen aan uitvoering van concrete activiteiten en projecten. De programmamanager heeft hierin een verbindende rol richting ondernemersnetwerken en de regio.

Onderzoek stadsdistributie
In 2025 is de binnenstad van Gouda een ZES-zone (Zero Emission Stadslogistiek). De markt moet zich in de komende tijd hierop gaan voorbereiden. De gemeente inventariseert hoe zij ondernemers hierbij kan ondersteunen en hierover kan communiceren. In het kader van flankerend beleid wordt in samenwerking met de regio een business case onderzocht voor het realiseren van een stadsdistributie hub met betrokken partijen (bedrijven, brancheorganisaties en ondernemersvertegenwoordiging). Dit onderzoek wordt zoveel mogelijk uitgevoerd als Triple Helix project.

Regionale bedrijventerreinenvisie
In 2020 is door de regio Midden-Holland een bedrijventerreinenvisie opgesteld met een kwantitatieve insteek (wat is de ruimtebehoefte van bedrijven en op welke manier kan de regio hierin voorzien). In 2022 wordt een vervolgvisie opgesteld met een kwalitatieve insteek (typering van bedrijventerreinen, juiste bedrijf op juiste plek). De lokale bedrijventerreinenvisie die in 2021 is opgesteld geldt, als input voor deze regionale visie. Doel is om tot aanvaarding van de visie door Gedeputeerde Staten te komen.

Circulaire economie
De circulaire economie geldt als uitgangspunt. Afval is grondstof. In ons beleid en de uitvoering neemt Gouda kansen voor circulariteit mee in de afwegingen die worden gemaakt. In het Uitvoeringsprogramma Duurzame Ontwikkeling Gouda 2020 en de Economische Agenda 2021-2024 volgen we de activiteiten in het kader van Groene Hart Werkt, de regionale agenda Midden-Holland en de activiteiten van het Duurzaamheidsplatform Gouda. Waar nodig en mogelijk participeert de gemeente in deze activiteiten. Gouda ziet voor het Duurzaamheidsplatform Gouda (DPG) en Groene Hart Werkt een mogelijke aanjaagrol richting ondernemers en initiatieven uit de markt.

Thema 4: Versterken onderwijs en tegengaan schooluitval
Gouda wil dat jongeren zich tijdens hun schoolloopbaan zo optimaal mogelijk ontwikkelen. Met het onderwijs werkt Gouda aan een goed onderwijsaanbod, aan doorlopende leerlijnen en aan de voorwaarden opdat jongeren een startkwalificatie behalen.

Wat gaat de gemeente daarvoor doen?

Goudse Onderwijsagenda
In 2022 gaan het Goudse onderwijsveld en de gemeente hun samenwerking verder vormgeven rond de thema's op de Goudse Onderwijsagenda.

- Taalontwikkeling en de versterking van het educatieve thuismilieu.
- Doorlopende ontwikkelingslijnen en oriëntatie op loopbaan en beroep.
- Segregatie/burgerschap en de verbinding onderwijs-thuis-vrije tijd.

Het uitgangspunt voor deze onderwijsagenda is dat er meer voor leerlingen kan worden gerealiseerd als er breed wordt samengewerkt en als opgebouwde kennis en ervaring worden gedeeld. In deel A van de onderwijsagenda zijn ambities, acties en afspraken geformuleerd. In deel B is een aantal inspirerende 'good practices' opgenomen. Daar wordt op voortgebouwd en ook gekeken naar de kansen die het Nationaal Programma Onderwijs de komende tijd gaat bieden.

Doorlopende leer en ontwikkellijnen
De overgang tussen voorschools onderwijs, basisonderwijs en voortgezet onderwijs (vo) wordt in 2022 doorontwikkeld. Dit is één van de thema's op de Goudse Onderwijsagenda. Tevens wordt ingezet op een soepele overgang van vmbo naar middelbaar beroepsonderwijs (mbo) om uitval te voorkomen. Jongeren worden vroegtijdig in aanraking gebracht met techniek en 21-eeuwse vaardigheden. Dat doet Gouda door de realisatie van een Techniekwerkplaats in de Chocoladefabriek en het afsluiten van een Gouds Techniekakkoord. Dit akkoord bouwt voort op de samenwerking die rondom Sterk Techniekonderwijs is ontstaan tussen onderwijs, bedrijfsleven en gemeente. Via de plannen vanuit dit Sterk Techniekonderwijs worden de mogelijkheden gecreëerd voor een doorlopende leerlijn techniek in de Goudse regio en zo duurzaam gewerkt aan een inspirerend techniekonderwijs.

Voor- en vroegschoolse educatie, onderwijsachterstandenbeleid en samenwerking Brede school en Weekendschool
Gouda zet in op het bestrijden van onderwijsachterstanden, binnen de landelijke kaders, ingevuld met gemeentelijk beleid. De rijksuitkering onderwijsachterstandenbeleid (OAB) wordt via gemeentelijke subsidieregelingen doorgezet naar kinderopvangorganisaties, schoolbesturen, Brede school en Weekendschool.

Activiteiten zijn:
- Voorschoolse educatie op de peuteropvang;
- Vroegschoolse educatie, schakelklassen en onderwijstijdverlenging op de scholen;
- Stadsbrede collectieve voorzieningen via de Brede School en de Weekendschool.

De uitvoerende organisaties werken, waar mogelijk, wijkgericht samen aan een afgestemd en doorlopend OAB-aanbod voor de doelgroep.

Nationaal Programma Onderwijs
Gouda krijgt in de periode 1 augustus 2021 tot en met 31 juli 2023 een specifieke uitkering uit het Nationaal Programma Onderwijs (NP Onderwijs): voor maatregelen om onderwijsvertragingen in te halen die kinderen opliepen tijdens de coronapandemie (voorschoolse periode, primair- en voortgezet onderwijs). Het betreft onderwijsvertragingen op cognitief, executief, sociaal en emotioneel vlak.
De maatregelen moeten aansluiten op de behoeften van kinderen/jongeren en bij de interventies, die scholen al nemen. Gouda neemt maatregelen in overleg met scholen, kinderopvang, Bibliotheek, Brede School, samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs en andere lokale partijen zoals de jeugdgezondheidszorg. We verbinden het NPO zoveel mogelijk met de Goudse Onderwijsagenda.

Goudse Gelijke kansen Alliantie - agenda
In aansluiting op het thema segregatie op de Goudse Onderwijsagenda wordt in 2022 het, aan de Goudse Gelijke Kansen Alliantie (GKA)-Agenda toegevoegde, addendum 'tegengaan onderwijssegregatie' uitgevoerd. Het addendum wordt ondertekend door Gouda en het Ministerie van OCW. Ook de projecten uit de Goudse GKA-Agenda zelf worden uitgevoerd. In het kader van het addendum geven twee VO-besturen (De Goudse Waarden en Carmelcollege Gouda) en twee PO-besturen (De Vier Windstreken en De Groeiling) in een boven-schoolse 'Stimulansklas' extra taalondersteuning en/of metacognitieve ondersteuning: aan leerlingen met de cognitie mavo/havo/vwo, maar die vanuit hun thuissituatie onvoldoende ondersteuning krijgen om succesvol op mavo/havo/vwo te functioneren. Het doel is dat kinderen op het onderwijsniveau terecht komen dat past bij hun cognitie. Alle Goudse PO-scholen worden uitgenodigd om leerlingen aan te melden voor de Stimulansklas.

Gouda 750
In 2022 viert Gouda 750 jaar stadsrechten. We zetten in op het betrekken van scholen bij de programmering en er is aanbod van educatieve lesprogramma's, rond het thema verdraagzaamheid. Hierbij zijn partijen zoals Museum Gouda, de Sint Jan, Libertum, de Brede School, het samenwerkingsverband passend onderwijs VO alsook het samenwerkingsverband 1572 gemeenten betrokken.

Versterken samenwerking jeugdhulp aansluiting op passend onderwijs
Gemeenten in Midden-Holland stellen ieder jaar samen met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs thema's vast die voor de samenwerking tussen jeugdhulp en onderwijs van belang zijn. Voor 2022 richt de gemeente zich vooralsnog op inzicht en gezamenlijke inzet op scholen van zowel onderwijsondersteunende zorg als aanvullende jeugdhulp. Daarnaast zijn de kwaliteit van geleverde zorg en ondersteuning punt van aandacht, evenals de doorontwikkeling van Jeugdhulp op School (JOS) en de aansluiting op de lokale toegang.

In 2022 wordt in overleg met de schoolbesturen het dekkend netwerk voor primair onderwijs weer aangevuld door de schoolbesturen met een cluster 4 voorziening en maken de gemeenten goede afspraken over hoe de jeugdhulp daarbij aansluit. Dit is het gevolg van goed overleg in de laatste twee jaren sinds de sluiting van de Regenboogschool medio 2019. Ook voor het voortgezet onderwijs is de gemeente betrokken bij de sturing op een dekkend netwerk voor passend onderwijs en een juiste aansluiting met jeugdhulp en de arbeidsmarkt. Waar nodig experimenteren Gouda in pilots met andere vormen van samenwerking ten einde de ontwikkelingsmogelijkheden zoveel mogelijk te benutten.

Aanpak Laaggeletterdheid
Gouda is centrumgemeente voor de regio Midden-Holland. Samen met de regiogemeenten zoekt Gouda naar de beste manieren om laaggeletterden te bereiken. De regio Midden-Holland wil hen ondersteunen bij het verbeteren van hun taal-, reken-, en digitale vaardigheden. Voor de periode tot en met 2024 is een plan van aanpak gemaakt, waarin op een brede manier wordt samengewerkt met alle partijen die bij de aanpak laaggeletterdheid betrokken zijn. In 2021-2022 maken alle gemeenten een lokaal uitvoeringsplan, gebaseerd op het regionale plan om het nog concreter aan te kunnen pakken. In zowel het regionale als lokale plan van aanpak wordt aandacht besteed aan de volgende punten.

- Vinden van NT1-ers en voor hen geschikte trajecten.
- Versterken van het netwerk en de samenwerking in het sociale domein, zowel lokaal als regionaal.
- Optrekken met werkgevers voor het bereiken van laaggeletterde werknemers.
- Voorkomen van laaggeletterdheid en bevorderen digivaardigheden als steviger onderdeel van gemeentelijk beleid.
- Bereiken van de doelgroep door in te zetten op het herkennen en doorverwijzen van inwoners met een achterstand op de basisvaardigheden.

Gouda werkt met de Bibliotheek aan uitvoering van het in 2021 vernieuwde Gouds Taalakkoord. Hierin is veel aandacht voor werkgevers. Gouda ontvangt naast de jaarlijkse rijksbijdrage voor Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB-middelen) van 2020-2024 ook een extra bijdrage van het Rijk, specifiek voor activiteiten voor NT1-ers. Daarnaast krijgt Gouda nog Rijksmiddelen via het programma Tel Mee met Taal 2020-2024. Daarnaast gaat de regio onderzoeken wat de samenwerkingsmogelijkheden zijn met de aanpak inburgering.

Reductie schooluitval en bieden van kansen aan jongeren die een startkwalificatie willen behalen
Vanuit het Regionaal Meldpunt Schoolverlaters en door Leerplicht wordt voortdurend gewerkt aan het voorkomen van voortijdig schoolverlaten (VSV). Jongeren die niet terug naar school kunnen, worden toegeleid naar werk. Tevens wordt meer integraal gewerkt met het zorgdomein. Ook eerdere schoolverlaters worden zoveel mogelijk toegeleid naar werk en/of school. De coronacrisis heeft grote impact en heeft negatieve en soms positieve gevolgen voor jongeren. Studenten raakten hun stageplek of leerbaan kwijt. Afstandsonderwijs was voor sommige jongeren prettig, anderen raakten eerder buiten beeld. Een en ander leidt vooralsnog niet tot meer VSV, maar dit kan veranderen het komend jaar. Als de arbeidsmarkt verder aantrekt wordt 'groenpluk' weer actueel, waarbij jongeren stoppen met hun opleiding om te gaan werken. Hoewel VSV-cijfers zeer laag zijn, is het van belang om de ontwikkelingen goed in de gaten te houden en snel te schakelen als dat nodig is, in samenwerking met partners binnen de gemeente, het onderwijs en het bedrijfsleven. Rond groenpluk was vlak voor corona een initiatief gestart waarbij jongeren bij de werkgever werden opgezocht en aangespoord om toch ook aan opleiding te werken, samen met de werkgever. Dit initiatief is in 2021 weer opgepakt en zal ook in 2022 nodig zijn, is de verwachting.

Bemiddelen maatschappelijke stages
Bemiddeling rond maatschappelijke stages is primair de verantwoordelijkheid van de vo-scholen. De gemeente faciliteert in het kader van de maatschappelijke diensttijd (mbo / hbo) het netwerk 'Samen voor Goud'.

Thema 5: Kosten efficiënte onderwijshuisvesting met duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen
Wat wil Gouda bereiken?

Uitgangspunt is een goede balans tussen kosten én duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen, onder andere gebaseerd op een clustering van scholen.

Wat gaat de gemeente daarvoor doen?

Uitvoeringsplan 1e tranche IHP 2020-2024
De gemeenteraad is op 19 februari 2020 akkoord gegaan met het Uitvoeringsplan 1e tranche IHP en het daarvoor benodigde budget. Dit Uitvoeringsplan is gebaseerd op de eerder vastgestelde bouwstenen en strategische (inhoudelijke)

uitvoeringskaders en is samen met de betrokken schoolbesturen opgesteld. Meteen daarna is gestart met de voorbereidingen van de realisatie van een aantal van de benoemde huisvestingsprojecten uit de 1e tranche.

Het betreft omvangrijke bouwprojecten, met een lange doorlooptijd waarbij de gemeente via de betreffende stuurgroepen de IHP-doelstellingen inclusief budgetten bewaakt.

Concreet lopen de volgende projecten in 2022 en is de rol van de gemeente.

- Monitoring van de voortgang en projectbegeleiding van de planvorming, bouwvoorbereidingen en de daadwerkelijke realisatie van de uitbreiding van de Calvijnschool aan De Dreef; schoolbestuur CNS is de bouwheer.
- Voorbereiding en uitvoering van de sloop van de gymzaal aan de Hoogenburg.
- Verdere planvorming en voorbereiding van de clustering in nieuwbouw van Auris Taalplein en De Triangel aan de Coniferensingel, waarbij de gemeente op verzoek van de twee schoolbesturen bouwheer is. Eind 2021 is de Europese aanbesteding van de architect afgerond, zodat in 2022 de architect aan de slag gaat met het ontwerp van het gebouw op basis van het zogenoemde Programma van Eisen wat samen de met de onderwijsteams is opgesteld. Ondertussen worden de technische (installatie) eisen uitgewerkt en worden de belanghebbenden en omwonenden via een communicatie- en participatietraject verder betrokken bij de planvorming. De geplande oplevering van het nieuwe gebouw is voorjaar 2024.
- Monitoring van de voortgang en projectbegeleiding van de planvorming en voorbereidingen van de uitbreiding en renovatie van het Kesper College aan de Nansenstraat; schoolbestuur Horizon is de bouwheer.
- Monitoring van de voortgang en projectbegeleiding van de planvorming van het najaar 2021 gestartte project voor de uitbreiding van de Al Qalam school aan de Calslaan, schoolbestuur van de Stichting Islamitische scholen Rijn en Gouwe is bouwheer.
- Verdere planvorming en projectbegeleiding van het eind 2021 gestartte project voor de nieuwbouw van de Livingstoneschool aan de Livingstonelaan. De gemeente treedt op als bouwheer vanwege de verkenning naar de mogelijkheden van alternatief financieren die bij dit nieuwbouwproject vanaf de start onderdeel uitmaakt.

Andere huisvestingsopgaven onderwijs
Planvorming en uitvoering van reeds in gang gezette huisvestingsopgaven die niet onder het Uitvoeringsplan 1e tranche IHP vallen:

Renovatie De Goudse Waarden – locatie Heemskerkstraat
In december 2020 zijn de leerlingen verhuisd naar de tijdelijke huisvesting in de PWA-kazerne, waarna in 2021 het schoolbestuur de sloop (deels) en het strippen van het gebouw aan de Heemskerkstraat in gang heeft gezet. Het gevonden asbest is inmiddels gesaneerd en het schoolbestuur heeft de verwachting uitgesproken in de zomer van 2022 het gerenoveerde gebouw in gebruik te kunnen nemen.

Nieuwe locatie Ark-Gemiva
De realisatiefase van het project Ark-Gemiva aan de Clematislaan is nog in volle gang. In 2021 is het te verwijderen bouwdeel gesloopt, zijn de funderingspalen voor het nieuwe gebouwdeel geplaatst en is er begonnen met de renovatie en de nieuwbouw. In het voorjaar van 2022 wordt het pand opgeleverd.

Dit is op tijd in relatie tot de start van het clusteringsproject Auris Taalplein-De Triangel, aangezien De Ark nu (deels) gevestigd is bij De Triangel aan de Coniferensingel. Eerder heeft het college al besloten dat de huidige locatie Jan Luykenstraat van De Ark na de verhuizing naar de Clematislaan zal worden gesloopt en ter vergroening van de Kadebuurt zal worden getransformeerd tot een park.

Kindcentrum De Ontdekkingsreizigers/ voorzieningencluster in Westergouwe
In 2021 is samen met de schoolbesturen, de woningbouwcorporatie en de kinderopvangorganisatie het Programma van Eisen voor de nieuwbouw gemaakt. Ook is de aanbestedingsprocedure doorlopen om een architect te kiezen. Deze architect gaat in 2022 het ontwerp van het voorzieningencluster maken samen met de school, Sport.Gouda, de woningcorporatie en de kinderopvang. Belanghebbenden en omwonenden worden via een communicatie- en participatietraject op de hoogte gehouden en ook betrokken bij het ontwerp en de voortgang. Streven is om de nieuwbouw in de zomer van 2025 in gebruik te nemen.

De huidige tijdelijke locatie van het kindcentrum is in het najaar van 2021 al uitgebreid en wordt in de zomer van 2022 verder uitgebreid met opnieuw een aantal lokalen om voldoende ruimte te bieden voor de groeiende aantallen kinderen totdat de nieuwbouw gereed is.

Ten slotte wordt in 2022 de uitvoering van de subsidies “vergroenen schoolplein” en “SUVIS” (dit is voor het verbeteren van de ventilatie op scholen) gemonitord.

3.1.2 Eigen indicatoren

Voor het monitoren van de doelstellingen van dit programma gebruikt Gouda de volgende eigen indicatoren.

Taakveld	Omschrijving	Gouda	Streefwaarde
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Aantal banen	36.300	Behoud van het aantal banen
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Aantal bedrijfsvestigingen	6.449	Behoud van het aantal bedrijfsvestigingen
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Leegstand kantoren als positie van gemeente met hoogste leegstand (Bron Cushman & Wakefield)	plek 11 (C&W, jan 2018)	Plek buiten top 10
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Afname aantal jongeren zonder werk t/m 27 jaar	201	In de periode 2020-2023 daling realiseren van 100 jongeren

3.1.3 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde
3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	2020	143,9	158,4	Gouda stuurt niet op deze indicator
3. Economie	Functiemenging	%	2020	52,1	53,2	Gouda stuurt niet op deze indicator
4. Onderwijs	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2020	1,6	1,7	Afname naar 1,75 (100 jongeren)
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2018	1,7	1,9	Gelijk blijven
4. Onderwijs	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2019	60	26	Afname

Tekstuele toelichting op de indicatoren

Indicator	Toelichting
Vestigingen (van bedrijven)	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
Functiemenging	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2019" staat voor schooljaar "2018/2019".
Absoluut verzuim	Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding '2019' staat voor schooljaar '2018/2019'.
Relatief verzuim	Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding '2019' staat voor schooljaar '2018/2019'.

3.1.4 Wat gaat het kosten?

3.1.4.1 Overzicht exploitatie

Programma 1 Economie, werk en onderwijs

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Lasten	22.870	21.353	21.449	21.547
Baten	-9.414	-8.125	-7.579	-7.582
Saldo van lasten en baten	**13.456**	**13.228**	**13.870**	**13.965**
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-48	-49	-49	-47
Saldo mutaties reserves	**-48**	**-49**	**-49**	**-47**
Resultaat	**13.408**	**13.179**	**13.821**	**13.918**

3.1.4.2 Toelichting op de exploitatie

De 3e begrotingswijziging 2021 heeft geleid tot de volgende mutaties (+ = nadeel, - = voordeel):

Taakveld (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
2e ijkmoment 2021 voortgang 2021	**-672**	**-304**	**-210**	**-209**
2.4 Economische havens en waterwegen	-5	-5	-4	-4
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-10	-10	-10	-10
3.4 Economische promotie	-141	-39	-39	-38
4.2 Onderwijshuisvesting	-257	-140	-139	-139
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-259	-110	-18	-18
Meicirculaire 2021	**0**	**0**	**0**	**1**
3.4 Economische promotie	0	0	0	1
Kadernota 2022	**-445**	**-50**	**-55**	**-55**
3.4 Economische promotie	-400	0	0	0
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-45	-50	-55	-55
Totaal	**-1.117**	**-354**	**-265**	**-263**

3.1.4.3 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakveld (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
2.4 Economische havens en waterwegen	1.174	1.336	1.268	1.286
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	68	66	65	64
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	73	73	73	73
3.4 Economische promotie	2.257	1.553	1.584	1.480
4.2 Onderwijshuisvesting	7.048	7.788	8.508	8.690
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.835	2.412	2.371	2.371
Totaal	**13.455**	**13.228**	**13.869**	**13.964**

3.1.4.4 Investeringen

Investeringen op basis van jaar gereed (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
40 jrs renovatie DGW Heemskerkstr (2020)	20.003			
IHP Onderwijshuisvesting	1.381	20.055	9.946	
Kredieten Westergouwe	0	518	0	18.439
Totaal	**21.384**	**20.573**	**9.946**	**18.439**

3.1.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente.

Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland
Een prettige woon- en leefomgeving voor medewerkers is een aspect dat voor bedrijven een belangrijke rol speelt bij de keuze voor een vestigingsplaats. Met haar historische binnenstad en aantrekkelijke omgeving met gevarieerde recreatieve mogelijkheden biedt Gouda deze prettige woon- en leefomgeving. De recreatiegebieden van Groenalliantie Midden-Holland in Gouda en de bredere regio zijn hierin ook van groot belang. Deze gebieden zijn de afgelopen periode verder ontwikkeld, waarbij de Groenalliantie inspeelt op verschillende doelgroepen: actieve recreatie, beleven en gebruiken. Op die manier voegen de recreatiegebieden meerwaarde toe aan het grotere maatschappelijk en economische perspectief van Gouda.

De Groenalliantie wil ook in 2022 blijven investeren in nieuwe projecten die recreatieve meerwaarde bieden. Dit gebeurt binnen de kaders van het Ontwikkel- en beheerplan. De Groenalliantie heeft de organisatiekracht om samenwerkingen en allianties aan te gaan. Onder andere door deelname aan overlegtafels op gebiedsniveau worden op regionale schaal duidelijke en afgestemde afspraken gemaakt over de inhoud en (co-) financiering van ambities en wensen. Daarnaast wordt op basis van projecten samenwerking gezocht met gebruikers, gebruikersgroepen, exploitanten, ondernemers en andere terreinbeheerders.

Bedrijvenschap Regio Gouda
Het Bedrijvenschap Regio Gouda is een zelfstandige organisatie waarin de gemeenten Gouda, Waddinxveen en Zuidplas op gelijkwaardige basis samenwerken. Het bedrijvenschap ontwikkelt het regionale bedrijventerrein Gouwe Park van 45 ha netto om zo ruimte te bieden voor de vestiging van bedrijven en daarmee werkgelegenheid te behouden of te verbeteren. In de gemeenschappelijke regeling is vastgelegd dat deze wordt opgeheven nadat alle bedrijfskavels zijn verkocht; dit heeft het afgelopen jaar plaats gevonden. De gemeenschappelijke regeling zal, conform het besluit van het Algemeen Bestuur van 4 december 2019, op 31 december 2022 worden opgeheven. De administratieve en organisatorische afwikkeling van

de opheffing zal in 2022 zijn beslag krijgen. Het financiële eindresultaat wordt dan gelijkelijk verdeeld over de deelnemende gemeenten.

Grondbank RZG Zuidplas
De Grondbank heeft tot doel het ontwikkelen, vaststellen, initiëren en uitvoeren van een strategisch beheer- en uitnamebeleid voor de verworven gronden ten behoeve van de beoogde ruimtelijke en sectorale doelstellingen (artikel 3 WGR Grondbank). Op 1 juli 2021 is een koopovereenkomst gesloten tussen de Grondbank en de gemeente Zuidplas, waarin de gemeente Zuidplas de gronden van de Grondbank in eigendom overneemt. De koopovereenkomst zorgt ervoor dat de focus van de Grondbank komt te liggen op het beheren van het grondbezit en daarop aanwezigen opstallen totdat deze door de gemeente Zuidplas worden overgenomen. Het streven is daarbij dat de Grondbank per 31-12-2024 wordt opgeheven.

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland
De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de marktgelden en toeristenbelasting als algemeen dekkingsmiddel.

3.2 Energie en klimaat

Lasten x € 1.000
29.804

Baten x € 1.000
32.015

Percentage van totale uitgaven
10%

Waar staat het programma voor?

Het klimaat verandert. Er is steeds vaker sprake van extreme weersomstandigheden die droogte, hitte en wateroverlast veroorzaken. Dit heeft gevolgen voor de woon- en leefomgeving. Dit programma beschrijft de inzet van de gemeente op het gebied van klimaatadaptatie, groen en water, bodemdaling en energietransitie. De ambitie is om in 2040 CO2-neutraal en aardgasvrij te zijn. Zo werkt de gemeente aan de toekomstbestendige stad voor de volgende generaties.

Wat wil Gouda bereiken?

Klimaatadaptatie: water en groen
De gemeente wil de kwetsbaarheid van de stad voor klimaatverandering verminderen en de stad leefbaar en aantrekkelijk houden voor mens en dier. Samen met inwoners zorgt de gemeente voor het behouden en uitbreiden van het groen in de stad. De inzet op meer en kwalitatief beter groen draagt bij aan het tegengaan van overlast van water, hitte en droogte. Zo bereidt Gouda zich beter voor op de verandering van het klimaat.

Bodemdaling
Gouda ligt in een gebied met sterke bodemdaling. Dit heeft impact voor overheden, maar ook voor bewoners en ondernemers. De gemeente werkt samen met partners aan innovatieve maatregelen De kennis, oplossingsrichtingen en instrumenten voor al deze partijen dragen bij aan een toekomstbestendige stad en regio. Het is daarom van belang dat deze kennis voor iedereen toegankelijk is.

Energietransitie: gasloos bouwen en wonen
De gemeente wil de stad voorbereiden op de energietransitie. De energietransitie vraagt aanpassingen aan elke woning en elk pand in Gouda. Keuzes kunnen daarom alleen met inwoners worden gemaakt. In een uitgebreid participatieproces kunnen inwoners meedenken over de Regionale Energiestrategie en de Transitievisie Warmte, plus de uitvoering daarvan.

Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

Afname huishoudelijk restafval per inwoner per jaar; streefwaarde is 30 kg per inwoner in 2025

Toename van aantal m^2 openbaar groen in de bestaande stad

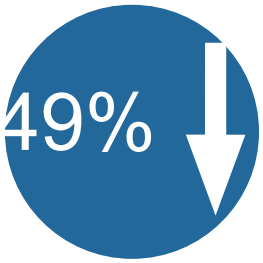

uitstoot CO_2 omlaag